RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	0000989047
Onderwerp:	Zienswijze Kadernota Recreatieschap Geestmerambacht
Datum raadsvergadering:	25 februari 2025
Portefeuillehouder:	E.M. Leibbrand
Programma:	5. Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen een kadernota aan de gemeenten, zo ook de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht (GR-GAB). In de kadernota staan de plannen en ontwikkelingen voor 2026. De gemeenteraad wordt een zienswijze gevraagd. Met deze zienswijzen maakt de GR-GAB haar begroting voor 2026.
In deze nota geeft zij de financiële ontwikkelingen aan voor de komende jaren. De gemeenteraad gaat bij haar zienswijze in op de financiering van projecten, het regulier beheer en de bezuinigingsdoelen die hierbij gesteld zijn.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De volgende zienswijze af te geven op de kadernota 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht:
    a. Het Algemeen Bestuur van de GR GAB opdracht te geven om de meerjarige bezuiniging/ombuiging, inclusief aandacht voor kostenbesparing, en de gevolgen daarvan duidelijk te beschrijven in hun begroting 2026.
    b. Kennis te nemen van het verzoek van financiering van het uitvoeringsprogramma en de financiële consequenties hiervan te behandelen in de kadernota 2026 van de Gemeente Dijk en Waard.
    c. Het recreatieschap op te dragen om het financieringsverzoek verder uit te werken in de begroting 2026. Dit met een planning, een kosten-baten analyse, en een financiële risicoparagraaf van de verschillende projecten in het uitvoeringsprogramma.
    d. Het recreatieschap op te dragen hierbij ook alternatieve financieringsvormen naast een lening mee te nemen zoals een eenmalige participantenbijdrage en financiering vanuit de markt.
2. Kenbaar te maken dat het met de behandeling van de Kadernota 2026 van de gemeente Dijk en Waard een integrale afweging wordt gemaakt ten aanzien van de gemeentefinanciën voor 2026 en verder. Dit kan effect hebben op onze zienswijze op de begroting voor 2026 later dit jaar.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht kenbaar te maken

Inleiding

Jaarlijks zenden de verbonden partijen een kadernota aan de gemeenten, zo ook het Recreatieschap Geestmerambacht. In de kadernota staan de beoogde plannen voor 2026. De gemeenteraad wordt om een zienswijze gevraagd. Met de zienswijzen maakt het Recreatieschap Geestmerambacht haar begroting voor 2026. Als deelnemer kan de gemeente met een zienswijze aangeven wat ze vindt van de voorgenomen plannen en financiële kaders.

Recreatie speelt een cruciale rol in het welzijn van de inwoners en de aantrekkelijkheid van de regio. Het biedt niet alleen ontspanning, maar draagt ook bij aan de gezondheid en sociale cohesie van de gemeenschap. Dit komt naar voren in de volgende onderwerpen die het recreatieschap vervult voor de kwaliteit in de directie omgeving:

- Groeiend aantal inwoners
  De regio ervaart een groeiend aantal inwoners, wat de vraag naar recreatieve voorzieningen en ruimte vergroot.
- Groeiend gebruik van het gebied en recreatie in het algemeen
  Er is een toenemend gebruik van het Geestmerambacht, met een verwacht bezoekersaantal van 2,1 miljoen in 2024. Dit benadrukt de noodzaak om het gebied verder te ontwikkelen en te onderhouden om aan deze vraag te voldoen.
- Alternatief bieden voor kustrecreatie
  Het ontlasten van de kustrecreatie is essentieel, vooral gezien de drukte in combinatie met de specifieke natuurwaarden in deze gebieden. Dit doel is ook opgenomen in de vastgestelde Toeristische visie Regio Alkmaar. Geestmerambacht biedt een waardevol alternatief, wat bijdraagt aan een betere spreiding van bezoekers.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de kadernota 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht kenbaar te maken en zo als gemeenteraad aan de voorkant te kunnen sturen op hoofdlijnen van beleid.

Kader

De wet gemeenschappelijke regelingen, de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) Voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling is artikel 41, derde en vierde lid van de Wet Arhi van toepassing.

Het collegebericht brieven inzake scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen (24 juli 2024) en bijbehorende bijlagen.

Beleidsmatig is de kadernota ook een vertaling van de Visie 2030 “ Parkenlint tussen stad en dorp”. Deze visie is geaccordeerd door de gemeenteraden van Alkmaar, Langedijk en Heerhugowaard. Met de vastgestelde visie 2030 ‘Parkenlint tussen stad en dorp’ geeft het recreatieschap een invulling aan de recreatiegebieden op het gebied van natuur, recreatie en landschap. Het is tevens een belangrijke bijdrage aan een (financieel) duurzaam en gezond recreatieschap met een evenwicht tussen natuur en recreatie. De opbrengsten uit de ontwikkelingen zorgen voor een verlaging van het geraamde tekort in 2028. Het resterende tekort wordt gedekt door de bijdragen van de participanten.

Argumenten per beslispunt

a. Het Algemeen bestuur van de GR GAB opdracht te geven om de meerjarige bezuiniging/ombuiging en de gevolgen daarvan duidelijk te beschrijven in hun begroting 2026.

1. *Er is deels voldaan aan het verzoek van de gemeenten om bezuinigingsscenario’s in beeld te brengen.*
   Het dagelijks bestuur heeft de uitvoeringsorganisatie gevraagd om voor de kadernota in het kader van het ravijnjaar 2026 door te rekenen wat de effecten van een korting van respectievelijk 3%-5%-7% zou betekenen. Dit betekent voor 2026 een taakstelling tussen de €14.000 en €33.000 euro op de reguliere participanten bijdrage van Dijk en Waard. De GR-Geestmerambacht heeft op deze besparing is geanticipeerd met het verlagen van de

bestuurskosten door de samenwerking met het bestuursbureau te beëindigen. Dit levert een totaalbesparing van € 60.000 op. Voor Dijk en Waard is dat jaarlijks een besparing van ruim € 28.000,. Dit is toegelicht in de aanbiedingsbrief bij de kadernota. In de kadernota zelf wordt het niet duidelijk zichtbaar omdat de ombuiging al per 2025 is doorgevoerd. Daarom wordt de GR gevraagd dit in de begroting 2026 wel duidelijk aan te geven.

b: Een positieve houding aan te nemen op het verzoek van financiering van het uitvoeringsprogramma en de financiële consequenties te behandelen in de voorjaarsnota 2025 en kadernota 2026 van de Gemeente Dijk en Waard.

1. *Er is afgesproken de financiële gevolgen van het Uitvoeringsprogramma op te nemen in de reguliere P&C cyclus van de deelnemende gemeenten.*
   De financiering van het uitvoeringsprogramma is cruciaal om het exploitatietekort van het Recreatieschap beperkt te houden. De projecten uit het uitvoeringsprogramma leveren in totaal immers een opbrengst op. Er is met het Algemeen Bestuur van het schap afgesproken om de financiële gevolgen te integreren in de PC-cyclus en met deze Kadernota verder te concretiseren. De vertraging in projecten en de stijgende rente hebben invloed op de financiële planning, wat vraagt om een herziening van de financieringsstrategie. De oorspronkelijke financiering was gebaseerd op leningen bij banken, maar door de huidige situatie is er een verschuiving naar leningen bij de participanten Alkmaar en Dijk en Waard en het gebruik van reserves. De hogere rentelasten zijn niet eerder opgenomen vanwege de oorspronkelijke financieringsstructuur en de vertraging in investeringen, wat heeft geleid tot hogere kosten voor de financiering

c: Het recreatieschap op te dragen om het financieringsverzoek verder uit te werken in de begroting 2026 met een planning en een kosten-baten analyse van de verschillende projecten in het uitvoeringsprogramma.

1. *Om een besluit te nemen in de kadernota 2026 en begroting 2026 is onderbouwing nodig van de financiën voor het uitvoeringsprogramma.*
   De gemeente Dijk en Waard krijgt, net als andere gemeenten, te maken met financiële keuzes in de komende jaren. Om een goede afweging te kunnen maken in de kadernota 2026 is een onderbouwd verzoek nodig voor de financiering van het uitvoeringsprogramma. Het recreatieschap heeft deze informatie deels geleverd in de raadsbijeenkomst van 12 september 2024.
2. *Met nadere informatie kan beter gestuurd worden op individuele projecten.*
   Het uitvoeringsprogramma is een totaalpakket van samenhangende projecten die de kwaliteit van het recreatiegebied verbeteren, het gebruik vergroten en geld opleveren op de exploitatiekosten te drukken. Ondanks de samenhang kan het mogelijk zijn projecten te schrappen als dit iets oplevert. Eerder is bijvoorbeeld al gesproken over de Duinen van Luna. Dit is een project met hoge kosten en weinig baten.

d: Het recreatieschap op te dragen hierbij ook alternatieve financieringsvormen naast een lening mee te nemen zoals een eenmalige participantenbijdrage en financiering uit de markt.

1. *Er zijn voor de financiering alternatieven voor een lening vanuit de participanten.*
   Bijvoorbeeld een incidentele verhoging van de participantenbijdrage. Of deze verhogen in jaren dat investeringen concreet nodig zijn. Ook blijft lenen in de markt een optie, ook al is deze risicovol door hogere kosten en onzekerheid over de haalbaarheid. Door alternatieven te beschrijven kunnen deze goed getoetst worden op financiële en juridische consequenties.

2. Kenbaar te maken dat het met de behandeling van de Kadernota 2026 van de gemeente Dijk en Waard een integrale afweging wordt gemaakt ten aanzien van de gemeentefinanciën voor 2026 en verder. Dit kan effect hebben op onze zienswijze op de begroting voor 2026 later dit jaar.
    1. *Integrale afweging wordt gemaakt als alle opties binnen de begroting van Dijk en Waard in kaart zijn gebracht:*
       Bij de totstandkoming van de kadernota van de gemeente Dijk en Waard worden alle financiële effecten integraal in samenhang gewogen en beoordeeld. Dit kan er toe leiden dat bij de begroting 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht een zienswijze gericht op de ombuigingen wordt afgegeven.
    2. *Beoordelen van de scenario's van de verbonden partijen vergt afstemming tussen de deelnemende gemeenten:*
       Niet alleen binnen Dijk en Waard wordt een afweging gemaakt, maar ook bij de andere deelnemende gemeenten. Een GR is immers opgericht om gezamenlijk gemeentelijke taken uit te voeren. In de periode van het aanleveren van de kadernota van [NAAM GR] en het daadwerkelijk verwerken op taakveldniveau in de begroting van [NAAM GR] wordt opnieuw beoordeeld of de aangeleverde scenario's het gewenste effect hebben en wordt ook de uitvoerbaarheid beoordeeld.

3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht kenbaar te maken
    1. *Met het ondertekende raadsbesluit wordt de zienswijze formeel kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van recreatieschap Geestmerambacht. Hiermee wordt voldaan aan de procedurele vereisten*

Kanttekeningen en risico's
De rentelasten zijn in de kadernota opgenomen omdat financiering noodzakelijk is om het uitvoeringsprogramma te realiseren. De projecten zoals Wagenweg, Zomerdel Noord en Zuid, Groene Loper en Park van Luna zijn essentieel voor het genereren van toekomstige inkomsten en het bereiken van financieel evenwicht. Investeringen in deze projecten voorkomen hogere kosten op langere termijn en versterken de recreatieve waarde van het gebied.

Alternatieven
Er is niet overwogen een andere zienswijze voor te stellen. Het recreatieschap zet belangrijke stappen in het uitvoeren van de visie en het herijken van de inkomsten. Daar voldoet de kadernota aan.
Een ander alternatief is om een negatieve zienswijze af te geven op een hogere participantenbijdrage voor de financiering van het uitvoeringsprogramma. Hier zitten gevolgen aan. Ten eerste zou daarmee de visie op het gebied niet uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast zou dit een besparing opleveren op de korte termijn in de vorm van investeringskosten. Op lange termijn zal dit ook een negatief effect hebben op het exploitatietekort. Daardoor zou de participantenbijdrage na 2030 hoger uitvallen dan bij uitvoering van de plannen.

Samenwerking en participatie
Er heeft geen participatie of inspraak over dit voorstel plaatsgevonden. Deze zienswijze is wel tot stand gekomen in samenspraak met de gemeente Alkmaar, de andere deelnemer in de Gemeenschappelijk Regeling.

Financiën
De participantenbijdragen zoals voor het eerst in de kadernota 2023 opgenomen, is bij het vaststellen van de Programmabegroting 2023 van de gemeente Dijk en Waard meerjarig

opgenomen en vastgesteld. Voor 2027 en verder moet de verhoging nog verwerkt worden in de begroting van de gemeente. De voorliggende kadernota betekent dat de participantenbijdrage in feite uit drie delen bestaat:

- De oorspronkelijk afgesproken bijdrage
- De verhoogde bijdrage om het exploitatietekort te drukken
- Een nieuwe verhoging voor de rentelasten die horen bij het uitvoeringsprogramma

In 2025 zijn deze geraamde rentelasten 49.000 euro. In 2026 zijn ze 125.000 euro en in 2028 153.000 euro. Deze kosten zijn omgeslagen naar de participantenbijdrage omdat ze hoe dan ook ten laste van de participanten komen, ongeacht de vorm van financiering. In de onderstaande tabel is jaarlijks het beoogde extra geld getoond ten opzichte van wat huidig begroot is.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Opgenomen in Begroting 2025	250,315	297,315	343,315	371,315	379,315	379,315
Bijdrage (cf Kadernota 2026)	296,941	374,503	464,018	514,237	524,037	534,268
	-46,626	-77,188	-120,703	-142,922	-144,722	-154,953
ingerekend BTW-voordeel	63,000	63,000	63,000	63,000	63,000	63,000
Netto resultaat	**16,374**	**-14,188**	**-57,703**	**-79,922**	**-81,722**	**-91,953**

Het recreatieschap hanteert het door de regietafel Noord-Holland Noord bepaalde cijfer voor de prijsindexatie (zie bijlage). De index in de Kadernota 2025, zoals behandeld in het Algemeen Bestuur, gaat uit van de toen bekende informatie. De nieuwe indexatie is daarom niet in de kadernota verwerkt. Het wordt verwerkt in de nog vast te stellen Programmabegroting 2026 van het Recreatieschap. Dit wordt toegelicht in de bijgevoegde aanbiedingsbrief (bijlage) van het bestuur van het Recreatieschap.

Communicatie

Over dit raadsbesluit vindt geen actieve informatie plaats vanuit de gemeente. Het Recreatieschap publiceert de uiteindelijke kadernota.

Uitvoering

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht. Dit door middel van het toesturen van het ondertekende raadsbesluit. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Deze stelt de kadernota definitief vast.
De financiële gevolgen van deze kadernota worden door het recreatieschap vervolgend meegenomen in de op te stellen begroting 2026. Deze vormt de input voor de P&C cyclus van de gemeente Dijk en Waard. In de kadernota en begroting 2026 neemt uw raad een definitief besluit over de financiële consequenties.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

Bijlage 1: Kadernota 2026 Recreatieschap Geestmerambacht
Bijlage 2: Raadsbesluit Kadernota GR-GAB 2026

Bijlagen ter informatie

Bijlage 3: Aanbiedingsbrief Kadernota GR-GAB 2026

Bijlage 4: Kadernota 2026 indexatiebrief Regietafel Noord-Holland Noord (1 oktober 2024)